

***Els Planetes i
La Fantasia***

Dossier per a les famílies

Educació primària, 4t

Reunió d'aula
2018-2019

Cada any, a l'inici de curs, fem una reunió per informar-vos i transmetre-us tot allò que creiem important que conegueu del nou curs que inicien els vostres fills.

En les explicacions posem de manifest els aspectes psicopedagògics que tenim en compte en el treball amb els nens/es, els aspectes organitzatius del funcionament del curs, els objectius que ens plantejem tant a nivell de creixement personal com aprenentatges curriculars, i fem especial incidència en l'explicació de quines són les metodologies de treball que s'utilitzen per fer front als aprenentatges propis de curs.

El document que us donem és un complement informatiu referit als continguts més rellevants que es treballen en les diferents àrees curriculars.

Li hem donat un format de cicle, entenent que el cicle, que comprèn dos cursos escolars, és un període prou ampli que permet contemplar diferents processos evolutius i maduratius.

L'EQUIP DE CICLE MITJÀ DE L'INSTITUT ESCOLA LA TORDERA

Equip educatiu:

Equip Docent

Teresa Bruguera	Tutora de 4t A.
Alicia Cabello	Tutora de 4tB.
Sílvia Sánchez	Mestra d'Anglès
Vane Sánchez	Mestra d'Anglès
Anabel Díaz	Mestra de Música
Sergio Zaera	Mestre d'Educació Física
Susana Romeu	Mestra d'Educació Especial

Servei Psicopedagògic Municipal:

Carme Vila, psicòloga
Núria Cortell, logopeda

EAP (Equip d'Assessorament Psicopedagògic): Carol Maynou

Vetllador/a:

Mònica Iglesias

Equip educatiu de migdia a 4t:

Núria Soler

Servei de Bon Dia

Lourdes Sabé

ADAPTACIÓ

A l'escola entenem l'adaptació com un procés que fa cada nen i nena (també ens passa als adults, pares i mestres) davant la nova situació que se li presenta a l'escola.

Durant tota l'escolaritat, l'adaptació és un aspecte important que cal ser recollit i atès. Tot i que és especialment rellevant en el moment d'entrada a l'escola a P-3, cal estar molt atent al procés que es duu a terme en els cursos posteriors.

Cada inici de curs representa canvis: hi ha un retrobament amb els companys, un canvi d'aula i d'horari, fins i tot de tutor o tutora. Els canvis comporten noves situacions a les quals ens hem d'anar acostumant i adaptant. Tots, alumnes, famílies i mestres, necessitem un temps per poder agafar de nou un ritme i construir les noves rutines que ens donin seguretat.

Cal fer esment a l'atenció especial que requereix un nen/a nou a l'aula. En aquests casos, el període d'adaptació és sovint més llarg i l'acompanyament és més cuidat.

A partir del Cicle de Grans (4t, 5è i 6è de Primària) els nens i nenes de l'escola ja han assolit un alt grau d'autonomia i ja poden desplaçar-se per l'escola sense la tutela de les famílies.

RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES

El nen/a ha de poder viure el món familiar i l'escolar d'una manera integrada. Per això considerem necessari mantenir un fort lligam entre la vida familiar i la vida a la classe a partir de les festes, dels tallers que realitzem conjuntament, les sortides,... però, sobretot, de les aportacions en el treball a l'aula i acompanyant el nen/a en el seu aprenentatge.

Entenem que la bona entesa i el treball comú són vitals per a un bon desenvolupament dels nostres infants.

El mestre tutor de cada grup ha de ser el referent per a la família, qui ha d'estar al cas d'aquelles informacions importants en relació als vostres fills i a qui en primer lloc ens hem d'adreçar tots els membres de la comunitat educativa quan abordem els temes que tenen relació amb aquest grup i amb els nens i nenes que l'integren.

Els divendres per la tarda obrim les portes 10 minuts abans de l'hora habitual de sortida perquè podeu entrar a les classes de Primària i anar seguint les coses importants que hi passen a l'aula. També considerem que és una bona manera per a que els nostres infants vegin que família i els mestres compartim l'espai on ells són protagonistes.

Aquesta estona no ha de suplir l'entrevista individual família - mestre. Per tant, si teniu alguna consulta sobre l'evolució del nen/a o alguna qüestió que us preocupi, demaneu entrevista al tutor/a.

Feines a casa

Recomanem una estona de **lectura diària**, imprescindible per poder consolidar aquest aprenentatge.

A més, els nens i nenes porten deures dos cops per setmana. Són feines contextualitzades i que els alumnes poden fer sols, excepte quan explícitament es demana la col·laboració de les famílies.

L'objectiu és anar adquirint hàbits de treball i estudi. No tots els alumnes han de portar els mateixos deures, és el mestre qui racionalitza quins i quants.

CARACTERÍSTIQUES DELS NENS I NENES DE 8 A 10 ANYS

ASPECTES EMOCIONALS

Els nens i les nenes d'aquesta edat van adquirint un cert equilibri emocional i recursos per fer front a les situacions. Sol ser una època poc conflictiva, donat que són menys impulsius i les seves actuacions solen ser més tranquil·les.

Degut a què han après a controlar-se emotivament, en l'expressió dels sentiments no són tan espontanis i costa més saber què els passa. Utilitza més el llenguatge per expressar emocions subtils de disgust, crítica, enveja, etc.

La fascinació i la idealització de l'adult disminueix, degut al desenvolupament del seu sentit crític.

Tot això els permet accedir a un **cert grau d'autonomia personal** i iniciar-se en un **procés d'autoafirmació**. Desitja un tracte més proper al món adult. Molt sovint discuteix amb la mare i el pare i manifesta certa oposició agressiva.

Necessita que els seus iguals tinguin un bon concepte i una bona imatge d'ell/a mateix/a per tal de refermar l'autoestima. Ha de trobar l'equilibri entre la seva autonomia i el grau de dependència que encara necessita.

En aquesta edat poden explicar moltes coses de les que pensen i desitgen, cal saber-los escoltar i trobar el moment per parlar.

Per a ells/es la vida ha començat a ser *una mica transcendental*.

Solen presentar una bona predisposició per a l'aprenentatge en general i també per a les relacions amb els altres nens i nenes.

DESENVOLUPAMENT INTEL·LECTUAL

Manifesten molta curiositat i interès per tot allò que els envolta, volen manipular-ho tot i saber per a què serveix cada cosa.

Els encanta recollir dades de la realitat i relacionar-les i classificar-les. Això els permet comprendre el món que els envolta i estructurar els coneixements que van assimilant.

En aquest període els nens i nenes raonen, de manera encara senzilla, sobre fets, situacions i objectes concrets. Treuen conclusions generals de les dades singulars. Defineixen les coses per les seves propietats i no només per la seva utilitat.

Es desenvolupa el raonament lògic, que els portarà a tenir un esperit crític.

Són capaços de recordar els passos previs que han fet; això els permet identificar el sentit contrari d'una operació. Consoliden les primeres operacions matemàtiques: multiplicar i dividir. Aprenen el valor del diner i els agrada comptar-lo.

Arriben a la comprensió de la noció de velocitat a través de les relacions espai/temps. Saben l'hora que és, el dia, el mes i l'any. Comencen a interessar-se pels mapes.

Ja no pregunten per preguntar, sinó per ganes de saber. Els agrada estudiar i llegir per saber més, sense que ningú els obligui. Els encanta complir càrrecs que posin a prova la seva capacitat i responsabilitat.

CONDUCTA SOCIAL

Els nens i les nenes d'aquesta edat ja han descobert i acceptat els seus iguals. Descobreixen la vida de grup i se'n senten membres. Gran part de les seves activitats es projecten a través de les relacions amb el grup; de vegades sembla que no poden fer res sols/es. Amb tot, aquest grup no és fix. Solen escollir companys del mateix sexe per jugar.

Mitjançant el joc col·lectiu identifiquen la possibilitat de col·laboració, descobreixen el valor de les normes i augmenten la seva capacitat de participació. Utilitzen codis de senyals per entendre's amb el seu grup (claus secretes, amagatalls,...). No centren tant l'elogi cap a ells mateixos, sinó que reconeixen l'esforç i el mèrit dels altres.

Són molt estrictes i manifesten un gran afany d'igualtat. Reclamen l'aplicació de normes rigoroses. Els costa molt ser flexibles i relativitzar les situacions o conductes.

Van desenvolupant capacitat crítica enfront les contradiccions. Són capaços de preveure les conseqüències del seu comportament i accepten raons: escolten, repensen allò que se'ls diu. Ja no depenen tant del mestre; comencen a controlar-se i disciplinar-se sols.

Simulen activitats sexuals tot jugant. La nena pot mostrar-se hipersensible al joc brusc i al tocament per part dels nens.

DESENVOLUPAMENT FÍSIC I MOTRIU

Prefereixen jocs de saltar i de moviments rítmics.

Els encanten els jocs de competició i d'acció.

Desafien el perill en el joc.

Saben caminar de puntetes i a peu coix amb facilitat.

Els agrada patinar i provar el monopatí.

Combinen moviments dissociats de mans i peus.

Reprodueixen amb detall i perspectiva allò que veuen.

EL TREBALL A L'AULA A 4t DE PRIMÀRIA

ÀMBIT MATEMÀTIC

Considerem que el llenguatge matemàtic ha de ser proper a la realitat dels nens i les nenes, aplicant-lo a situacions de la seva vida quotidiana. Dins i fora de l'aula viuen i experimenten situacions que els permeten acostar-se a conceptes realment propers i significatius d'acord als seus interessos.

Treballarem les matemàtiques a partir de 6 blocs que anirem interrelacionant entre sí. Aquests blocs són:

Càlcul i numeració

- Els nombres fins al milió
- La multiplicació per dues i tres xifres
- La divisió per una i dues xifres
- La iniciació als nombres decimals
- Numeració romana

Relacions i canvis

- Sèries numèriques i geomètriques
- Relació entre les diferents mesures
- Classificacions
- Lògica

Geometria:

- Tipus de polígons i classificació
- Mesura del perímetre dels polígons
- Construcció de polígons
- Angles
- Figures amb simetria

Càlcul mental:

- Estratègies de càlcul per resoldre ràpidament les operacions
- Arrodoniment i estimació

Estadística:

- Lectura i realització de gràfics
- Noció de freqüència, moda i mitjana aritmètica

Problemes:

- Sistematització de la resolució de problemes
- Identificació de les dades necessàries per resoldre els problemes
- Ús de representació gràfiques per resoldre problemes

ÀMBIT LINGÜÍSTIC. ÀREES DE LLENGÜES CATALANA I CASTELLANA

Al Cicle Mitjà, l'objectiu és consolidar el domini del llenguatge escrit i, a més, analitzar-lo i estudiar-lo, entenent les relacions que estableixen les paraules entre elles. D'altra banda, l'ortografia i la seva normativa s'assenten en un moment que els nens i nenes accepten millor les normes i les viuen com una manera positiva de regular les relacions.

Concretant una mica més en els diferents aspectes de la llengua, afegim que els blocs que treballarem seran els següents:

Comprensió

- Obtenció d'informació a partir de diferents tipologies de textos
- Realització de resums i esquemes breus per aprendre a sintetitzar

Ortografia i fonètica

- Separació de síl·labes (síl·labes tòniques i àtones)
- Partició de dígrafs
- Normes d'accentuació gràfica
- Apòstrofs i contraccions
- Puntuació de textos
- Normes d'escriptura
- Ús del diccionari

Gramàtica

- Coherència de frases i la cohesió dins d'un text
- Tipologia de frases
- Elements d'una frases (subjecte i predicat)
- Classes de noms:
 - Comuns i propis
 - Individuals i col·lectius
- Concordança de gènere i nombre
- Determinants
- Adjectius
- Sinònims i antònims
- Temps verbals

ÀREA DE LLENGUA ANGLESA

De la mateixa manera que qualsevol altre aprenentatge d'una llengua, en el cas de l'anglès és necessari desenvolupar les diferents dimensions lingüístiques: oral (tant comprensió com expressió), comprensió lectora, expressió escrita, dimensió literària i plurilingüe.

Objectius:

- Desenvolupar la competència comunicativa oral i escrita per comunicar-se amb els altres.
- Expressar-se oralment mostrant una actitud respectuosa i de col·laboració.
- Comprendre i respondre en llengua estrangera a les interaccions orals més habituals de l'aula.
- Comprendre els missatges orals en llengua estrangera sobre temes relacionats amb els interessos dels alumnes, el dels altres i el món que ens envolta.
- Comprendre textos escrits que es donen en l'àmbit escolar.
- Produir textos amb el suport d'un model.
- Valorar la realitat multilingüe i multicultural de la nostra societat com a font de riquesa personal i col·lectiva i prendre consciència de la importància del domini de llengües.
- Manifestar una actitud receptiva, interessada i de confiança en la pròpia capacitat d'aprenentatge i d'ús de la llengua anglesa.

Continguts

- Matèries a l'escola
- Les hores: en punt i els quarts
- Descripció física
- Elements i botigues d'una ciutat
- There is / There are
- Els transports

- Oficis
- La 3ª persona del singular
- Activitats de temps lliure
- Elements de la Natura
- Indicacions per arribar a una destinació
- El món del cinema

Material

Treballem amb el llibre NEW TIGER 4 (Pupils' Book (online) i utilitzem els diferents recursos que l'editorial ens proporciona.

El primer material anomenat serveix de presentació dels continguts i de fil conductor, mentre que el segon permet portar a terme els exercicis corresponents.

Temporització

Aquest curs els alumnes reben dues sessions setmanals de grup sencer.

ÀMBIT DE CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

L'àrea de coneixement del medi natural, social i cultural té com a finalitat proporcionar als alumnes els coneixements i les eines per situar-se en l'entorn on viuen, per aprendre a respectar-lo, a millorar-lo i a conviure-hi.

Els nens i nenes construeixen representacions del món i aprenen a elaborar explicacions personals sobre allò que els envolta. L'aula és el lloc on s'han d'explicar aquestes idees prèvies i les diverses concepcions del món que estan a la base dels processos personals d'aprenentatge. Només quan els nens i nenes prenen consciència del que saben o pensen que saben, i ho comuniquen, estan disposats a compartir-ho amb els altres i modificar-ho si cal.

Els temes que constitueixen els continguts d'aquesta àrea són:

- Éssers vius
- Cos i salut
- L'entorn i la seva conservació
- Matèria i energia
- Persones, cultures i societats
- Canvis i continuïtat en el temps

El treball per **PROJECTES** és la metodologia que ens permet arribar a treballar conjuntament les competències específiques de l'àrea amb les competències bàsiques, ja que els alumnes:

- Es plantegen preguntes que són objecte d'investigació.
- Realitzen un procés d'investigació.
- Busquen i seleccionen les fonts d'informació.
- Planifiquen el treball.

- Estableixen relacions amb altres conceptes.
- Utilitzen el pensament crític i creatiu per analitzar la informació i resoldre problemes.
- Treballen els continguts específics de l'àrea.

A més a més del treball per projectes que realitzem dins l'aula, també treballem aquesta àrea amb:

- Sortides a l'entorn: som Escola Verda i per tant, treballem i observem el nostre entorn proper per tal de respectar-lo i millorar-lo. Són les sortides relacionades amb el projecte, racons i tallers.
- Les colònies: afavorint la cohesió de grup i l'adquisició d'habilitats socials.
- Sortides culturals: al poble es fan diferents exposicions, espectacles, celebracions, etc., que com a escola i part de la comunitat, hem de conèixer participar-hi.

ÀMBIT D'EDUCACIÓ FÍSICA

Des de l'Educació Física es treballen els blocs de continguts següents:

- Treball i consciència del cos, la imatge i la percepció.
- Execució d'habilitats motrius i qualitats físiques bàsiques.
- Adquisició d'hàbits posturals i alimentaris saludables relacionats amb l'activitat física i la higiene personal.
- Experimentació de l'expressió corporal.
- Execució dels jocs espontanis i reglats, col·lectius i individuals.
- Apreciació del joc com a element de la realitat social i cultural.

Cal recordar a l'alumnat que han de portar roba i calçat esportiu, també una muda per canviar-se al finalitzar cada sessió. També cal que portin **mitjons antilliscants**.

ÀMBIT ARTÍSTIC

L'art té una presència constant en l'entorn i en la vida de l'infant. A través d'ell el nen i la nena desenvoluparà les seves competències comunicatives, artístiques i culturals.

Tant a música com a l'obra d'art entenem l'educació artística com aprendre de l'art i a través de l'art per poder:

- Ajudar a estructurar el pensament
- Construir coneixement
- Generar transferència a altres situacions i contextos

Els objectius generals del treball de l'educació artística són:

- Experimentar i indagar les possibilitats expressives i l'experiència artística
- Tenir curiositat pel treball dels altres i participar de les propostes col·laboratives.
- Aproximar-se a diferents codis de comunicació visual, musical i corporal.

MÚSICA

La música és sempre present a les nostres vides. Amb ella el nen/a es pot comunicar a partir dels dos elements que en són més propis: la seva veu i el propi cos.

La música és un mitjà d'expressió i comunicació que, a més del gaudi que produeix, afavoreix l'estructura del pensament de l'alumnat i ajuda a adquirir la capacitat de representar i interpretar el món i expressar sentiments i emocions.

Nosaltres creiem que primer hem de "sentir" i "viure" la música per tal de codificar-la posteriorment i construir aprenentatges. Treballem la música a partir de l'expressió, el moviment i la coordinació corporal de l'infant. Aquesta proposta metodològica desplega i desenvolupa:

- Les aptituds auditives i motores, la memòria i la concentració. Educa la sensibilitat, l'espontaneïtat i la capacitat de representació ràpida.
- Estimula la creativitat i afavoreix una integració harmònica de les facultats sensorials, afectives i mentals de l'infant. L'educació musical és l'àrea essencialment activa que completa l'educació global i general. Mitjançant una metodologia activa, global, creativa i cooperativa treballem els diferents blocs de continguts propis de l'àrea: **cançó, llenguatge musical (ritme-melodia), dansa i moviment, audició, l'educació de l'oïda** i petites instrumentacions sempre programades, seqüenciades i adaptades a cada nivell educatiu.

Com a novetat:

- Aquest curs participarem al projecte "**Ball de bastons**" amb les escoles de Santa Maria de Palautordera i Sant Esteve de Palautordera.
- Aquest curs els alumnes de 4t faran "**Roda instrumental**": cada trimestre podran apropar-se a diferents instruments melòdics: instruments de vent, instruments de percussió determinada i instruments de corda, conèixer de prop com es toquen, com sonen i què els caracteritza. En aquestes sessions podrem examinar, sentir i fer sonar cada instrument personalment a més de conèixer de prop la seva sonoritat a través d'una petita audició.
- La pràctica de la flauta dolça s'iniciarà a 5è tot i que aquest curs farem algun tastet perquè s'apropin a la sonoritat i a la digitació.

Cal recordar a l'alumnat que han de portar roba i calçat còmode , i cal que portin **mitjons antilliscants** que quedaran a l'aula durant tot el curs.

VISUAL I PLÀSTICA (OBRADOR)

El treball de l'obrador parteix des de les pròpies experiències, l'experimentació, les tècniques i els interrogants que planteja la seva interacció amb les imatges, els objectes i el fet artístic.

Desenvoluparem els dos blocs bàsics de continguts:

- Explorar i percebre:

- Reconeixement visual, explorant elements de l'entorn natural, cultural i artístic
- Gaudir de les produccions plàstiques
- Interpretar i crear:
 - Expressió d'idees i sentiments amb l'ús de diferents tècniques i codis, a través de l'experimentació, manipulació i transformació de diferents materials. Com també la producció d'obres a partir de la imaginació, l'experiència, la realitat, les idees i les emocions.

SUPORT EDUCATIU PERSONALITZAT

Segons les orientacions que el Departament d'Ensenyament va marcar a l'inici del curs 2011-2012, *"totes les escoles han d'assegurar, en l'horari no lectiu, la dedicació al suport escolar personalitzat"*.

L'objectiu és garantir una atenció individualitzada dins el marc escolar a partir de les diferents necessitats dels alumnes.

Al nostre centre, sempre hem respectat el desenvolupament individual en el procés d'aprenentatge amb propostes organitzatives diverses: agrupacions flexibles, racons, tallers... que garanteixin el seguiment de cada nen/a en totes les etapes educatives.

L'Institut Escola la Tordera en aplicació de les noves directrius del Departament d'Ensenyament, ofereix per a l'alumnat de Cicle Mitjà i Cicle Superior de Primària dues hores setmanals, pel que fa a 4t aquestes tindran lloc dintre de l'horari escolar.

INSTITUT ESCOLA LA TORDERA
Passatge Margarida núm.1
08460 Santa Maria de Palautordera

HYPERLINK
"http://www.blocs.xtec.cat/latordera"
www.blocs.xtec.cat/latordera